

Sejlads efter Danmarks indtræden i Schengen

Danmarks og vore nordiske nabolandes indtræden i Schengen-samarbejdet har ikke gjort det lettere at være sejlede turist, fordi hvert land har sine egen fortolkning af Schengen-aftalen.

Af Per Hjort

Den 25. marts i år indtrådte Danmark sammen med Sverige, Norge, Finland og Island i det såkaldte Schengen-samarbejde. Samarbejdet betyder, at grænserne mellem Schengen-landene frit kan passeres. Til gengæld vogtes der nidkært ved Schengen-områdets ydre grænser.

De øvrige lande, der er med i samarbejdet, er Tyskland, Holland, Belgien, Luxembourg, Frankrig, Østrig, Italien, Grækenland, Spanien og Portugal.

Samarbejdet har gjort det enklere at passere en landegrænse mellem to Schengen-lande. Det kan nu ske uden paskontrol. For danske lystsejlere er det imidlertid ikke blevet spor lettere at besøge vores nabolande, for Schengen-landenes kyststrækninger regnes for områdets ydre grænser, og her er det som nævnt ikke slut med kontrollen. For at håndhæve den, hvilket vil sige at registrere alle personer, der sejler ind i eller ud af Schengen-området, skal al skibstrafik i princippet anløbe og afgang fra havne, der har status som grænseovergangssteder. Heldigvis har lovgiverne i en vis udstrækning taget hensyn til det sejlede fritidsfolk.

Det bliver imidlertid mere kompliceret, hvis man fra Danmark sejler ud af Schengen-området via et af vore nabolande, fx til Storbritannien fra Tyskland eller Norge, til Polen og de baltiske lande via Sverige eller Tyskland eller til Rusland eller Estland via Finland. Formentlig vil det lette papirgangen under en sommertur til vores nabolande at medføre en mandskabsliste (og et antal fotokopier) med persondata for alle om bord samt data for båden og forsynet med et officielt stempel, fx fra det lokale havnekontor.

Der er temmelig stor forskel på, hvordan de fælles regler tolkes i de enkelte lande. Derfor gennemgår vi de nye regler land for land.

Danmark

En dansk lystbåd kan uden videre sejle fra Danmark til et hvilket som helst andet land, og det kan ske fra en hvilken som helst havn. Det blev resultatet af de forhandlinger med Indenrigsministeriet, som Dansk Sejlunion deltog i. Kun hvis der sejles til et land uden for Schengen-området, og der er en såkaldt tredjelandsstatsborger med om bord, det vil sige en person fra et land uden for Schengen og EU, skal politiet orienteres på forhånd, så der kan foretages udrejsekontrol af den pågældende. Det er altså ikke nødvendigt, hvis denne person er fra Storbritannien, selv om UK ikke er med i Schengen.

Ved hjemkomst fra et Schengen-land, skal der ikke gøres noget. Ved hjemkomst fra et land uden for Schengen skal der til havnefogeden i den danske anløbshavn afleveres en mandskabsliste med oplysninger om navn (efternavn og fornavn), fødselsdato (dag, måned, år), nationalitet og legitimation (fx pasnummer eller kørekortnummer) for alle om bord. Der vil ligge blanketter til brug for mandskabslistes på havnekontorerne, men i øvrigt

kan et almindeligt stykke papir bruges. Skulle havnefogeden ikke være til stede, kan mandskabslisten lægges i havnekontorets postkasse.

Mandskabslisten skal kun afleveres, hvis man kommer direkte fra et land uden for Schengen. Kommer man via for eksempel en svensk, norsk eller tysk havn og er blevet registreret som indrejst i Schengen-området der, er det ikke nødvendigt at aflevere en mandskabsliste i Danmark.

Disse regler gælder ikke blot for danske både, men for alle både, der anløber en dansk havn fra et land uden for Schengen.

Sverige

En dansk båd kan som hidtil helt papirløst sejle til den svenske skærgård eller et hvilket som helst andet sted langs den svenske kyst. Den svenske rigspolitistyreelse anbefaler dog, at fritidssejlere medfører pas, da man når som helst kan blive bedt om at dokumentere sin nationalitet. Men da den nordiske pasunion fortsat består, er der stadig pasfrihed i Norden for nordiske statsborgere. Alligevel er det dog fornuftigt at medbringe passet eller anden gyldig billedlegitimation. Det gælder også i de øvrige nordiske lande, og i landene uden for Norden er passet obligatorisk.

Sverige har i forbindelse med Schengen-reglerne indført 'hotelkontrol' af alle udlændinge, der bor på hotel, på campingplads eller i en udenlandsk lystbåd i en havn. Det betyder, at man skal vise dokumentation til havnefogeden og skrives ind ligesom på et hotel. Dette gælder kun i havne, hvor der betales havneafgift, og ikke hvis man ligger for anker.

Hvis Sverige bruges som udgangspunkt for videre sejlads til fx Polen eller Litauen, må udrejsen kun ske fra en grænsekontrolhavn – se fortegnelsen. Her skal der til politiet afleveres en besætningsliste samt data for båden (navn, hjemsted, type, længde).

Også hvis man kommer til Sverige fra et land uden for Schengen, må der kun ske anløb til en grænsekontrolhavn, hvor der igen skal afleveres mandskabsliste og data for båden til det lokale politi.

De svenske myndigheder gør i øvrigt opmærksom på, at de nationale regler ikke er definitive, og at der derfor kan ske tilføjelser hen ad vejen.

Norge

De norske regler ligner de svenske, bortset fra at der ikke er nogen 'hotelkontrol' for udenlandske lystsejlere i Norge. Man kan altså uden videre sejle til Norge fra Sverige eller Danmark, men vil man videre derfra til fx Shetlandsøerne, går papirmøllen i gang.

Udrejsen må kun ske fra et grænseovergangssted (se fortegnelsen), og inden afrejsen skal der foretages grænsekontrol. Det vil sige, at der skal afleveres en mandskabsliste og vises pas til grænsepolitiet på havnen eller det lokale politi.

Ved tilbagekomst fra fx Storbritannien skal anløb ske til et grænseovergangssted, hvor grænsepolitiet eller det lokale politi skal kontaktes for indrejsekontrol.

Tyskland

Tyskland er ikke medlem af den nordiske pasunion, så pas skal medbringes for samtlige om bord, når turen går til Tyskland.

Kommer fra et land uden for Schengen må man kun anløbe et grænseovergangssted (se listen).

Kommer man fra Danmark, behøver man ikke at gøre andet, men kommer man fra et land uden for Schengen – fx Polen, skal grænsepolitiet kontaktes for indrejsekontrol. Ligeledes skal grænsepolitiet kontaktes, hvis man vil sejle fra Tyskland til Polen.

Finland

Fritidsbåde fra et Schengen-land behøver ikke at gå til specielle grænsekontrolhavne, men når Finlands indre territorialfarvands ydre grænse passerer, skal man anvende et officielt 'farled' (løb). I modsætning til tidligere skal der ikke afleveres en ankomstmeddelelse til kystbevogtningen.

Anderledes er det, hvis ankomsten sker fra fx Rusland eller Estland. Så skal der sejles direkte til et paskontrolsted. Disse fremgår af søsportskortene, og ved løbene er skiltet med 'Passport Control*. Der må ikke sættes personer i land eller losses gods af, før kontrollen er gennemført.

De finske paskontrolsteder har åbent døgnet rundt, men det anbefales at ankomme mellem kl. 8 og 20, og det kan være en god idé at advisere kystbevogtningsstationen på VHF kanal 74 eller 16 (reserve).

De finske myndigheder anbefaler også, at man medfører en mandskabsliste, der er stemplet af de hjemlige myndigheder. Det er ikke noget krav, men den hævdes at lette arbejdsgangen.

Også ved udrejse fra Finland til et land uden for Schengen skal der foretages grænsekontrol.

Selv om Ålandsøerne rent faktisk ikke er med i Schengen, regnes øerne som Schengen-område og kan således besøges uden papirer, hvis man kommer fra et Schengen-land.

Grænsekontrolsteder			
Sverige	Norge	Tyskland Østersøen	Tyskland Nordsøen
Strömstad	Oslo	Bock	Baltrum
Vänernborg	Halden	Burgstaaken	Bensersiel
Säve	Sarpsborg	Eckernförde	Borkum
Lysekil	Fredrikstad	Flensburg	Breke
Trollhättan	Hvaler	Gelting	Bremen
Göteborg	Moss	Glücksburg	Bremerhaven
Varberg	Follo	Greifswald	Brunsbüttel
Falkenberg	Drammen	Grömitz	Busum
Halmstad	Hurum	Grossenbrode	Bützlether Sand
Kristianstad	Holmestrand	Heiligenhafen	Buxtehude
Helsingborg	Horten	Jägersberg	Carolinensiel
Landskrona	Tønsberg	Kappeln	Cuxhaven
Malmö	Sandefjord	Kiel	Dagebüll
Trelleborg	Larvik	Kiel-Holtenau	Eckwarderhörne
Ystad	Skien	Laboe	Elmshorn
Sölvesborg	Porsgrunn	Langballigau	Elsfleth
Karlshamn	Kragerø	Libben Südburg	Emden
Karlskrona	Arendal	Lübeck	Friedrichskoog
Mörbylånga	Grimstad	Travemünde	Friedrichstadt
Kalmar	Risør	Maasholm	Glückstadt
Borgholm	Kristiansand	Mölnort	Greetsiel
Mönsterås	Farsund	Mukran	Hamburg
Oskarshamn	Flekkefjord	Neustadt	Helgoland
Ronehamn	Mandal	Niendorf	Herbrum
Visby	Egersund	Olpenitz	Hooksiel
Slite	Gjesdal	Orth	Hörnum
Västervik	Hå	Ostseebad Damp	Harumersiel
Linköping	Sandnes	Puttgarden	Husum

Söderköping	Sokndal	Quern-Neukirchen	Itzehoe
Norrköping	Rana	Rendsburg	Juist
Oxelösund	Sola	Rostock	Langeoog
Nynäshamn	Stavanger	Ruden	Lemwerder
Sandhamn	Haugesund	Sassnitz	List
Stockholm	Tysvær	Schilksee	Meldorfer
Hallstavik	Odda	Schleimünde	Neuharlingersiel
Furusund	Lindås	Schleswig	Norddeich
Kapellskär	Askøy	Stralsund	Nordenharn
Norrtälje	Sotra	Strande	Norderney
Hargshamn	Leirvik	Surendorf	Otterndorf
Öregrund	Bergen	Timmendorf	Papenburg
Gävla	Høyanger	Warnemünde	Pellworm
Skutskär	Årdalstangen	Wismar	Spiekeroog
Söderhamn	Florø	Oderhaff	Stade
Hudiksvall		Altwap	Tönning
Sundsvall		Anklam	Uetersen
Timrå		Karnin	Vare
Utansjö		Ueckermünde	Wangerooge
Kramfors			Wedel
Örnsköldsvik			Weener
Husum			Westeraccumersiel
Holmsund			Wewelsfleth
Umeå			Wilhelmshaven
Skellefteå			Wittdün
Piteå			Wyk
Luleå			

Rev. swj 05/2008